

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

Знайомство з курсом **ЕКОНОМІКА ВИРОБНИЦТВА
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА ТА
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК**

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної
програми «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»
Спеціальність 204 І освітній рівень.**

Викладач: кандидат е.-н. наук, доцент

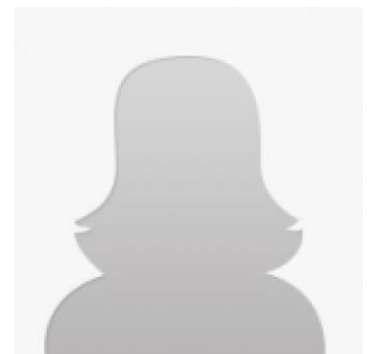
Чуйко Наталія Василівна

Кафедра менеджменту, економіки та
маркетингу

Телефон - 0576357553.

Електронна пошта: Natasha_Chuyko@ukr.net

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує компетенції, які забезпечують набуття відповідних навиків у студентів з економічної роботи і підготовленість до практичної діяльності в аграрних підприємствах. Надає студентами знання та вміння з таких проблем, як економічні основи ефективного використання земельних ресурсів; формування ресурсного потенціалу сільського господарства і обґрунтування раціонального поєднання його складових елементів; розміщення сільського господарства; інтенсифікація сільськогосподарського виробництва на основі використання інновацій; забезпечення необхідних умов для здійснення розширеного відтворення і нагромадження в сільському господарстві; основні закономірності розвитку галузей тваринництва, досягнутий рівень економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та обґрунтування шляхів її підвищення в умовах ринкових відносин.

Метою курсу Метою навчальної дисципліни «Економіка виробництва продукції тваринництва та бухгалтерський облік» є формування у студентів компетентностей набуття знання з основних закономірностей інноваційного розвитку економіки сільського господарства, формування ресурсного потенціалу галузей тваринництва, визначення економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та обґрунтування заходів щодо її підвищення, порядок проведення первинного бухгалтерського обліку.

Наука “Економіка виробництва продукції тваринництва та бухгалтерський облік”, як і економічна теорія, макроекономіка і мікроекономіка є економічною наукою. Економічні науки досліджують виробничі відносини між людьми і дію економічних законів і закономірностей в процесі виробництва, розподілу і споживання матеріальних благ.

Економіка виробництва продукції тваринництва та бухгалтерський облік спирається також на дані біологічних і сільськогосподарських наук. При цьому використовуються досягнення агрономічних та зоотехнічних наук (вимоги до вирощування різних культур, особливості технології виробництва по зонах, прогресивні норми годівлі і нормативи витрат на утримання худоби тощо).

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «біології та сільськогосподарських наук».

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗКС3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях)

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.)

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. (ЗКС9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.)

ФК6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва. (ФКС 6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.)

ФК12. Здатність аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати. (ФКС 12. Здатність аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.)

Програмні результати навчання:

ПРН4. Практикувати професійне спілкування; демонструвати роботу в команді. (ПРНС4. Організувати спільну діяльність робочого колективу.)

ПРН5. Контролювати якість виконаних робіт. (ПРНС5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.)

ПРН7. Володіти навичками пошуку, оброблення та узагальнення інформації. (ПРНС7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.)

ПРН12. Застосовувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва. (ПРНС12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.)

ПРН18. Аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати. (ПРНС18. Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.)

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межам компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність аналізувати і робити висновки щодо основних тенденцій інтенсивного розвитку сільськогосподарського виробництва (ЗК 7, ФК 6, ПРН 7) / командний проект

Здатність визначати економічну ефективність виробництва сільськогосподарської продукції (ЗК 1, ФК 12, ПРН 7) / індивідуальні практичні завдання

Здатність обґрунтовувати заходи щодо підвищення ефективності виробництва (ЗК 5, ФК 12, ПРН 4) / індивідуальні самостійні завдання

Здатність аналізувати тенденції формування структури і обсягів виробництва відповідно до кон'юнктури ринку, щоб забезпечити конкурентоспроможність і ефективність сільськогосподарських галузей (ЗК 7, ФК 6, ПРН 7, ПРН 5, ПРН 12) / індивідуальні практичні завдання

здатність аналізувати господарську діяльність тваринницьких підприємств, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати (ЗК 1, ФК 12, ПРН 18) / тренінг

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 90 годин, в тому числі 22 години лекційних, 26 годин лабораторно-практичних та 42 годин самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є: 1. Аналіз ресурсів сільськогосподарських підприємств, зокрема, земельні, трудові, матеріально-технічні та показники ефективності їх використання 2. Особливість розвитку галузей тваринництва та економічну ефективність їх розвитку в ринкових умовах господарювання. Особливості бухгалтерського обліку у тваринництві.

Формою підсумкової атестації є екзамен.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Напрямок 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Бакалавр**.

Обов'язкова компонента. Курс III.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		У тому числі по семестрах	
				Денне навчання	Заочне навчання
		кредит	годин	V	V
Всього годин за планом		3,0	90	90	90
У тому числі аудиторні		1,6	48	48	14
Самостійних		1,4	42	42	76
Із аудиторних: лекцій		0,7	22	22	6
Лабораторних					
Практичних		0,9	26	26	8
Семінарських					
Модуль (заліковий кредит)	I	1,5	45	45	45
	II	1,5	45	45	45
Контрольна робота					*
Курсовий проект					
Залік					
Екзамен підсумковий			*	*	*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>1. РЕСУРСИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ</p> <p>Вивчає систему стандартизації: методичні основи стандартизації, види стандартів і їх характеристику. Визначаються та засвоюються функції, цілі та задачі стандартизації. Організація робіт зі стандартизації: розробка та гармонізація нормативних документів.</p> <p>Компетентності дисципліни:</p> <p>Здатність розуміти систему розробки нормативних документів (стандартів) та приймати у ній участь (ЗК1, ФК1); Здатність аналізувати наявні нормативні документи та обрати оптимальні для професійної діяльності (ЗК1, ФК1);</p>	<p>ЗК1, ФК1</p> <p>ПРН 4,5 ПРН 7,12,18</p>
<p>2. ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕЙ ТВАРИННИЦТВА ТА ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ТВАРИННИЦТВІ</p> <p>Вивчає особливості розвитку галузей тваринництва та економічну ефективність їх розвитку в ринкових умовах господарювання. Особливості бухгалтерського обліку у тваринництві.</p> <p>Компетентності дисципліни:</p> <p>Здатність користуватися нормативними документами (в т.ч. стандартами на тваринницьку продукцію) в практичних умовах (ЗК1, ЗК5, ФК11);</p>	<p>ЗК1, ЗК5, ФК11</p> <p>ПРН 4,5 ПРН7,12,18</p>
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль</p> <p>Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№ п/п	Тема і план лекції	Годин	Рекомендована література
1	2	3	4
1.	<p>Предмет, метод і завдання науки економіка виробництва продукції тваринництва та бухгалтерський облік*</p> <p>1. Поняття АПК і його галузева структура 2. Сільське господарство, як галузь народного господарства 3. Особливості сільськогосподарського</p>	2	<p>2. [26 - 32] 5. [72 - 79]</p>

	виробництва 4. Предмет і завдання науки 5. Методи економічних досліджень		
2.	Земельні фонди і їх використання в сільському господарстві * 1. Земля – головний засіб виробництва в галузі. 2. Земельний фонд України і його використання. 3. Державний земельний кадастр. 4. Показники інтенсивності та ефективності використання земельних ресурсів 5. Основні напрями підвищення ефективності використання землі	2	1. [25 - 43] 2. [177 - 218] 3. [47 - 65]
3.	Трудові ресурси і продуктивність праці в сільському господарстві 1. Трудові ресурси і їх використання. 2. Показники використання трудових ресурсів 3. Продуктивність праці і методика її визначення. 4. Шляхи підвищення продуктивності праці.	2	1. [43 - 60] 2. [218 - 242] 3. [133 - 150]
4.	Основний і оборотний капітал сільськогосподарських підприємств 1. Економічна суть виробничих фондів. 2. Основні фонди і ефективність їх використання. 3. Оборотні засоби і ефективність їх використання 4. Основні напрями підвищення основного і оборотного капіталу	2	1. [78 - 106] 2. [63-70; 242 - 275] 3. [81 - 105]
5.	Витрати виробництва і собівартість продукції* 1. Поняття собівартості продукції і її види 2. Склад витрат виробництва та їх класифікація 3. Методика визначення собівартості продукції тваринництва 4. Шляхи зниження собівартості продукції тваринництва	2	1. [78 - 106] 2. [63-70; 242 - 275] 3. [81 - 105]
6.	Економічні результати та ефективність діяльності аграрних підприємств* 1. Суть ефективності сільськогосподарського виробництва 2. Показники ефективності сільськогосподарського виробництва 3. Норма беззбитковості та її обчислення	2	2. [397-426] 5. [299-321]

	4. Шляхи підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва		
7.	Економіка галузей тваринництва 1. Тваринництво – важлива галузь сільського господарства 2. Галузь скотарства, стан тенденції та перспективи розвитку 3. Галузь свинарства, стан тенденції та перспективи розвитку 4. Галузь вівчарства, стан тенденції та перспективи розвитку 5. Галузь птахівництва, стан тенденції та перспективи розвитку	2	1. [358-405] 4. [47-60]
8.	Бухгалтерський облік, його суть та основи організації * 1. Значення бухгалтерського обліку в управлінні, аналізі і контролі. 2. Види обліку та його значення. 3. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. 4. Предмет і метод бухгалтерського обліку.	2	6.[9-16] 7.[4-18]
9.	Бухгалтерський баланс 1. Бухгалтерський баланс, його зміст і будова 2. Структура балансу 3. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями	2	7.[21-33]
10.	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис 1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх будова і призначення 2. Подвійний запис, його суть і значення 3. Синтетичні й аналітичні рахунки 4. Класифікація рахунків за економічним змістом та за призначенням і структурою 5. План рахунків бухгалтерського обліку	2	6.[21-40] 7.[38-84]
11.	Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку*. 1. Первинне спостереження і документи бухгалтерського обліку 2. Інвентаризація, порядок проведення 3. Регістри бухгалтерського обліку та способи виправлення помилок в бухгалтерських записах 4. Форми бухгалтерського обліку	2	7.[111-143]
	Всього	22	

Примітка *- теми, які читаються на факультеті заочного навчання

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/п	Тема	Завдання	Годин	Методичне і технічне забезпечення
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
1	Земельні ресурси та ефективність їх використання*	Визначення динаміки, структури та ефективності використання земельних угідь для тваринництва.	2	М – 1 Т – 1, 2 ТЗ – 2, 3, 4
2	Земельні ресурси підприємства та матеріально-грошові витрати на 1 га посіву	Визначення структури посівних площ, визначення урожайності сільськогосподарських культур, розрахунок матеріально-грошових витрат на 1 га посіву	2	М – 1 Т – 3, 4, 5 ТЗ – 2, 3, 4
3	Трудові ресурси і продуктивність праці у тваринництві*	Визначення ефективності використання робочої сили і продуктивності праці у тваринництві.	2	М – 1 Т – 3, 4, 5 ТЗ – 2, 3, 4
4	Матеріально-технічні ресурси сільського господарства*	Визначення ефективності використання основних і оборотних фондів у тваринництві.	2	М – 1, 15 Т - 6 ТЗ – 2, 3, 4
5	Витрати виробництва, собівартість, ціна і рентабельність продукції тваринництва*	Визначення собівартості 1 ц продукції тваринництва, обчислення структури витрат на виробництво продукції тваринництва	2	М – 1, 15 Т – 3, 4, 5 ТЗ – 2, 3, 4
6	Інтенсифікація с.-г. виробництва	Визначення рівня інтенсифікації тваринництва.	2	М – 1, 15 ТЗ – 2, 4
7	Спеціалізація і концентрація тваринництва*	Визначення коефіцієнта спеціалізації тваринництва	2	М – 1, 7, 9 Т – 7, 8, 9, 10 ТЗ – 1, 2, 4, 5

8	Галузева структура аграрних підприємств*	Визначення галузевої структури аграрних підприємств, визначити економічну ефективність продукції тваринництва	2	М – 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11 Т – 7, 8, 9, 10 ТЗ – 1, 2, 4
9	Економічна оцінка зернофуражних і кормових культур для тваринництва	Визначення урожайності культур, розрахунок економічної оцінки зернофуражних і кормових культур	2	М – 1, 15 Т – 3, 4, 5 ТЗ – 2, 3, 4
10	Предмет і метод бухгалтерського обліку. Групування господарських засобів і джерел їх утворення*	1. Знайомство з класифікацією господарських активів. 2. Класифікація джерел утворення господарських активів.	2	М – 16 Т – 5, 6, 7 ТЗ – 1
11	Бухгалтерський баланс	1. Структура бухгалтерського балансу, 2. Зміст і будова бухгалтерського балансу.	2	Т – 1, 2 ТЗ – 2 М - 16
12	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	1.Рахунки бухгалтерського обліку 2.Класифікація бухгалтерських рахунків.	2	М – 16 ТЗ – 2, 3, 4 Т- 5, 6, 7
13	Первинні документи*	Ознайомлення з первинними документами сільськогосподарських підприємств для оформлення господарських операцій	2	М – 16 ТЗ – 2, 3, 4 Т- 5, 6, 7
	Всього		26	

Примітка *- теми, які читаються на факультеті заочного навчання

САМОСТІЙНА РОБОТА

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
Ресурси сільськогосподарських підприємств та ефективність їх використання	Роль, значення та особливості с.-г. галузі у формуванні ринкового середовища; предмет науки, методи економічних досліджень	2	Звіт
	Поняття власності та її форми; поняття підприємства; умови його ефективної роботи, його складові ланки та їх взаємодія, види підприємств та їх об'єднань	4	Доповідь на кафедрі
	Мікро- і макросередовище функціонування підприємств, їх банкрутство і санація	4	Доповідь на кафедрі
	Валова і товарна продукція, валовий дохід і прибуток	2	Звіт
	Земельні ресурси – головний засіб виробництва в галузі, їх особливості; земельні ресурси України та їх використання.	2	Доповідь на кафедрі
	Трудові ресурси – склад, особливості формування, методика визначення показників продуктивності праці, шляхи її підвищення.	2	Доповідь на кафедрі
	Поняття, класифікація, склад, оцінка, показники ефективності використання основних фондів та методика їх визначення. Сутність виробничої потужності підприємств, показники використання і методика їх визначення	2	Звіт
	Поняття, класифікація, склад та оцінка оборотних засобів, їх кругообіг, показники ефективності використання та методика, їх визначення	3	Звіт

Економіка галузей тваринництва та особливості бухгалтерського обліку у тваринництві	Поняття витрат і собівартості; склад та їх класифікація; методика визначення, шляхи і фактори зниження собівартості продукції	4	Доповідь на кафедрі
	Інтенсивність та інтенсивний тип розвитку підприємств, основні напрями та фактори його формування. Особливості інтенсифікації с.-г. галузі, показники рівня та ефективності інтенсифікації та методика їх визначення	2	Доповідь на кафедрі
	Суть НТП та інноваційної діяльності аграрних підприємств, напрями, основні риси та ефективність впровадження досягнень НТП в аграрній сфері	2	Доповідь на кафедрі
	Поняття якості продукції с.-г. галузі та продуктів її переробки; методи визначення якості та вплив її рівня на результати виробництва; стандартизація і сертифікація продукції	4	Звіт
	Облік грошових коштів. Завдання обліку грошових коштів; облік касових операцій; облік коштів на рахунках підприємства у банках в національній валюті.	2	Реферат
	Система рахунків і подвійний запис. Класифікація рахунків. Поняття рахунків бухгалтерського обліку, метод подвійного запису. Класифікація рахунків за економічним змістом; класифікація рахунків за призначенням і структурою.	4	Доповідь на кафедрі
	Облік праці та її оплати. Трудові відносини на підприємстві; форми і види оплати праці; склад фонду оплати праці; утримання із заробітної плати	3	Звіт
Разом		42	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Мацибора В.І. Економіка сільського господарства / В.І. Мацибора – К.: Вища школа, 1994.– 415 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств / В.Г. Андрійчук. - К.: КНЕУ. – 2004. – 624 с.
3. Гримблат С.О. Економіка виробництва продукції тваринництва / Гримблат С.О., Чуйко Н.В., Батир Ю.Г., Клочко В.М. – Курс лекцій у двох частинах. Х. - ХДЗВА, 2008. – 124с.
4. Павловська Л.Д. Економіка підприємства: навч. посібник, 2-ге видання – доповнене та перероблене / Л.Д. Павловська. - Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2011. – 612 с.
5. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник. / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко та ін.. – 2-ге вид. перер. і допов. – К.: Вища освіта, 2003. – 800 с.
6. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. / О.В. Лишиленко – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ: Вид-во “Центр учбової літератури”, 2009. – 670 с.

Додаткова

7. Добрынин В.А. Экономика сельского хозяйства / В.А. Добрынин, А.В. Беляев, П.П. Дунаев и др.– М.: Агропромиздат, 1990.– 476 с.
8. Полтавський Ю.А. Економіка сільськогосподарського виробництва: Навч. посібник. / Ю.А. Полтавський. - Х., Харк. нац. аграр. ун.-т., 2005. – 148 с.
9. Сокол А.И. Методические рекомендации и материалы к изучению рыночной экономики / А. И. Сокол, И. В. Россоха, Ю. Ф. Прохвятилов и др.– Харьков, 1993.– 217 с.
10. Сокол О.І. Практикум з економіки тваринництва / О.І. Сокол, В.Г. Рижков, І.В. Россоха та ін. – К.: Урожай, 1994.– 192 с.
11. Саблук П.Т. Реформування та розвиток підприємств агропромислового виробництва / П.Т. Саблука. – К.:ІАЕ, 1999.– 532 с.
12. Економіка виробництва продукції тваринництва та бухгалтерський облік. Курс лекцій. / Н.В.Чуйко, К.Г. Храпач – Харків, ХДЗВА, 2018.- 124 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
1	2
М - 1	Гримблат С.О., Чуйко Н.В., Батир Ю.Г., Білойван В.Д., Мерчанський В.В., Клочко В.М., Храпач К.Г., Сердюкова Н.А., Кузьміна А.Ю. Методичні рекомендації для виконання практичних занять з дисципліни «Економіка виробництва продукції тваринництва» для студентів 3 курсу технологічного факультету. – Харків, ХДЗВА., 2013. – 36 с.
М – 2	Гримблат С.О., Батир Ю.Г., Білойван В.Д., Мерчанський В.В., Чуйко Н.В., Клочко В.М., Сердюкова Н.А., Храпач К.Г. Завдання і методичні рекомендації для виконання лабораторно-практичних занять з дисциплін «Економіка підприємств» для студентів 3 курсу факультету менеджменту та «Економіка виробництва продукції тваринництва» для студентів 3 курсу технологічного факультету. – Харків, ХДЗВА., 2011. – 27 с.
М – 3	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц приросту свиней: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2006. – 7 с.
М – 4	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 голови поросят при відлученні (1 ц живої їх ваги): нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 8 с.
М – 5	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц приросту птиці: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 6 с.
М – 6	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1000 штук яєць в товарному і племінному (батьківському) стаді: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 7 с.
М – 7	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц продукції вівчарства: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 8 с.
М – 8	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц молока і теляти при народженні: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 9 с.
М – 9	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц приросту великої рогатої худоби: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек»,

	2016. – 8 с.
М – 10	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц живої ваги худоби і птиці на плановий рік: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 7 с.
М – 11	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості 1 ц приросту свиней: нормативи, розрахунки і методичні поради. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 7 с.
М – 12	Батир Ю.Г., Храпач К.Г., Мерчанський В.В, Чуйко Н.В. Методика визначення собівартості продукції підсобних (промислових) виробництв з переробки продукції тваринництва. – Харків: ВД «Інжек», 2016. – 8 с.
М – 13	Економіка виробництва продукції тваринництва. Методичні рекомендації для виконання практичних занять для студентів напряму підготовки 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Н.В. Чуйко, Ю.Г. Батир, В.В. Мерчанський, К.Г. Храпач. – Харків, ХДЗВА., 2019. – 36 с.
М - 14	Економіка виробництва продукції тваринництва: Базова контролююча програма для студентів 3 курсу зі спеціальності 204 - технологія виробництва і переробки продукції тваринництва // Ю.Г. Батир, Н.В.Чуйко, В.М. Клочко, К.Г. Храпач // Харківська державна зооветеринарна академія. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2019. – 48 с.
М - 15	Бухгалтерський облік / Методичні рекомендації до виконання практичних завдань і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня напряму підготовки 073 «Менеджмент», 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Н.В. Чуйко - Харків, ХДЗВА, 2019. – 16 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно положень кредитно-модульної системи організації навчального процесу, прийнятої в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні модулю та підсумковий бал поточної успішності з дисципліни, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки за модуль: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань,

проектів, тренінгів, відповідей) – максимум 20 балів (табл. 3), результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів (роз'яснення в табл. 5), та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів (табл. 3,4,5).

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового тестування та поточного контролю (усереднені бали за модулі). Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100 (див. табл. 1).

Диференційований залік передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування заліку, студент, який своєчасно складав усі модульні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою "відмінно", може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за модулі.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

2. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі:	
відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

3. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
17	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
16	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
15	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
14	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
13	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
12	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 4) та балів за захист цього матеріалу (табл. 3).

4. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

<i>Шкала, бали</i>	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

5. Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
		до 10 балів	до 20 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	Відповідність матеріалу (див. табл. 4)	Захист - шкала оцінювання усної відповіді
<i>ПРИКЛАД</i>			
12	44	8	14

Приклад»: 12+44+8+14=78 балів. Добре «С».